

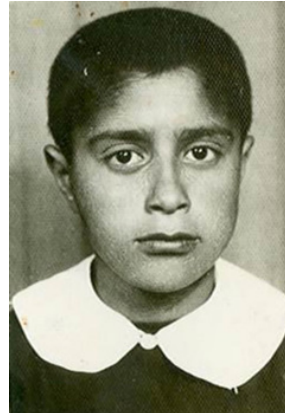
YOZGAT VE ÇAPANOĞULLARI'NA ADANMIŞ BİR ÖMÜR: SANAT TARİHİ'NİN GÜLEN YÜZÜ ÇAPANOĞLU PROF. DR. HAKKI ACUN

Muhammet Görür*

Kendi anlatımıyla orta halli bir devlet memurunun çocuğu olarak 1950 yılında Yozgat'ta dünyaya geldi¹. Babasının memuriyeti nedeniyle ilkokulu Iğdır, ortaokulu Akşehir, liseyi Çorum'da tamamladı. Çocukluk ve gençlik yıllarında aktif olarak çeşitli spor dallarıyla ilgilenen Hakkı Acun Çorum Spor'un voleybol ve basketbol takımlarında oyuncu ve kaptan olarak görev yaptı.

F.1- Acun 5-6 yaşlarında

F.2- İlkokul yıllarında

* Dr. Öğr. Üyesi. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü, Ankara/ Türkiye.

muhammet.gorur@hbv.edu.tr

ORCID ID:0000-0002-1642-6773

¹ Bu çalışma M. Çerkez, "Prof. Dr. Hakkı Acun'un Hayatı Ve Bilimsel Kişiliği", *Turkish Studies*, S. 9/10, 2014, s. I-XXXI; H. Çal, "Prof. Dr. Hakkı Acun'un Hayatı Ve Bilimsel Kişiliği", *Selçuklu Medeniyeti Araştırmaları Dergisi*, S.3, 2018, s.435-438 ve Hakkı Acun'un kişisel arşivinden derlenerek hazırlanmıştır. Fotoğraflar H. Acun Arşivi.

F. 3- Türkiye Basketbol Şampiyonası. Samsun, 1-4.4.1974.

Üniversite hayatına başladığı Hacettepe Üniversitesi, Sosyal ve İdari Bilimler Fakültesi, Sanat Tarihi Bölümü'nden 1975 – 1976 döneminde mezun oldu. Aynı bölümde 1976-1983 yıllarında araştırma görevlisi olarak çalıştı. Hacettepe Üniversitesi Sosyal ve İdari Bilimler Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü'nde "*Manisa'daki Saruhanoğulları Dönemi Eserleri*" adlı Yüksek Lisans tezi ile *bilim uzmanlığını* aldı.

F.4- Hacettepe Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümü Hoca ve Öğrencileri (1975)
Prof. Dr. Yıldız Ötügen, Prof. Dr. Günsel Renda, Prof. Dr. Güner İnal,
öğretim üyeleri ve öğrencilerle

F.5- Hacettepe Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümü hoca ve öğrencileri.
Bölüm Gezisi, Selçuk Müzesi, 19 Nisan 1978.

1980'de Çankırı Astsubay okulunda öğretim elemanı olarak askerlik hizmetini tamamladı. Hacettepe Üniversitesi Sosyal ve İdari Bilimler Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü'nde 1983 yılında "*Manisa'da Türk Devri Yapıları*" konulu tezle "Doktor" ünvanını aldı.

F.6- Doktora Diploma Töreni, 08 Temmuz 1983.

1984-1988 yılları arasında Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Tarih Bölümü ve Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Bölümü Başkanlığı görevlerini yürüttü. 1988-1992 arasında Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Bölümü'nde görev yaptı. Gazi Üniversitesi'nde 1988-2000 yıllarında Güzel Sanatlar Bölümü ve 2005-2012 yıllarında Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü Başkanlığı görevlerinde bulundu.

1991'de "Doçent", 1997'de "Profesör" unvanlarını aldı. 1995-2001 yılları arasında Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Asıl üyesi seçildi. 1997-2000 yıllarında Gazi Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi'nde Dekan Yardımcısı olarak görev yaptı. Gazi Üniversitesi'nde 2012-2013 tarihleri arasında Edebiyat Fakültesi Dekanlığı, 2012-2014 yıllarında Rektör Yardımcılığı görevini yürüttü. Gazi Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü'nden 2015 yılında emekli oldu.

Bugüne kadar Hacettepe, Cumhuriyet, Gazi, Erciyes ve Bozok Üniversitelerinde dersler verdi. Emekliliğinin ardından da çeşitli devlet ve özel üniversitelerde ders vermeye devam etti. Bozok Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi kütüphanesine yaptığı bağışlardan dolayı Fakülte kütüphanesine "Hakkı Acun Kütüphanesi" ismi verildi.

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın Profesyonel Turist Rehberliği kurslarında uzun yıllar ders vermesi ve Türkiye Rehberlerine yaptığı katkılar nedeniyle Ankara Rehberler Birliği tarafından 2006'da bir ödülle onurlandırıldı.

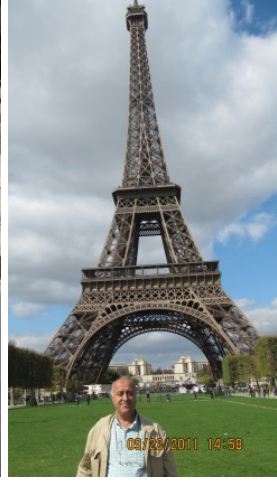
1969-1977 yıllarında Kültür Bakanlığı'na bağlı profesyonel eski eser koleksiyoncusu iken; Yozgat'ta Çocuk Kütüphanesi'nde açılmış olan müzeye eserlerini bağışlayarak Yozgat Müzesi'nin gelişimine katkı sağladı.

Anadolu Türbeleri (4 dizi, Ankara TRT 1986), Anadolu Ticaret Yapıları ve Yolları (8 dizi, Ankara TRT 1987), Zamanın Öyküsü (4 dizi, Ankara TRT 1988), Anadolu Saat Kuleleri (1 dizi, İzmir TRT 1998) Beylikten İmparatorluğa Şehzade Başkentleri (13 dizi, Ankara TRT 1999), Sular, Yollar ve Köprüler (5 Dizi, TRT 2007) adıyla yayınlanan belgesel dizinin danışmanlığını veya metin yazarlığını yaptı.

1986 yılından günümüze kadar; İtalya, İspanya, Fransa, Hollanda, Fas, Yugoslavya (Sırbistan), Bosna -Hersek, Makedonya, Hırvatistan, Kosova, Arnavutluk, Bulgaristan, Yunanistan, Macaristan, Romanya, Azerbaycan, Nahcivan, Kazakistan, Özbekistan, Kırgızistan, Çin, Moğolistan, Ürdün ve Suriye'de çeşitli araştırma ve incelemelerde bulunarak mesleki bilgi, görgü ve deneyimlerini sürekli geliştirdi. Bu süreçte birçok uluslararası sempozyum ve kongrelere katılarak mesleki bilgi ve tecrübelerini bilim dünyası ile paylaştı.

F.7- Arnavutluk Tiran.

F.8- Fransa Paris.

F. 9- Çin Seddi 2000.

F. 10- Moğolistan 2007.

Acun, yurtiçi ve yurtdışında birçok bilimsel kazıya katıldı. Bunlar; Prof. Dr. O. Arık'ın başkanlığında yürütülen Peçin Kazısı (1977), Prof. Dr. H. Ö. Barışta'nın başkanlığında yürütülen İstanbul-Eyüp Saliha Sultan Çeşmesi Kazısı (1996), İstanbul-Eyüp Cafer Paşa Türbesi Haziresi'ndeki Kazı ve Düzenleme Çalışması (1997-1998), Ankara-Eyne Bey Hamamı Kazısı (1999), Göynük Akşemsettin Türbesi Haziresi Kazı ve Düzenleme Çalışması (1999), Bakü Tiflis Ceyhan Ham Petrol Boru hattı projesi kapsamında BOTAŞ işbirliği ile gerçekleştirilen Erzurum, Horasan İlçesi Güllüdere Köyü Kazısı Başkanlığı (2003), Yozgat Çapanoğlu Camisi Restorasyonu'nun Danışmanlığı (2009-2010), Moğolistan'daki Türk Anıtları Projesi başkanlığı (2000), Kazakistan-Yesi, Hoca Ahmet Yesevi Türbesi Restorasyon Kontrol Raporu (2000), Kosova- Prizren Fatih Sultan Mehmet Namazgâhı (Kırık Cami) Kazı ve Restorasyon Çalışmaları ile Şehit Başçavuş Hüseyin Kutlu Parkı Çalışmaları

başkanlığı (2002), Kosova-Prizren Osmanlı Mezarlığı ve Üç Türbenin Düzenlenmesi Projesi başkanlığı (2004), Kosova, Priştine, Sultan I. Murat (Hüdavendigâr) Türbesi ve Külliyesi Projesi üyeliği (2005-2007), Makedonya-Üsküp Mustafa Paşa Camii Restorasyonu'nda proje danışmanlığı (2007-2011), Afganistan-Belh Şehrindeki Mevlana'nın Babası Bahaüddin Velet'in Medresesi ve Dedesi Hüseyin Hatibi'nin Türbesi Kazı Başkanlığı ve Restorasyon Danışmanlığı (2012-2013)'dir.

F.11- Moğolistan Türk Anıtları Kazısı 2000.

F.12- Prizren Namazgah Kazısı , 2003.

F. 13- Afganistan Bahaüddin Velet Medresesi Kazısı'nda Prof. Dr. Yücel Şenyurt ve işçilerle birlikte (2013)

Anadolu Saat Kuleleri, Taraklı İlçesi ve Yunus Paşa Camii, Manisa'da Türk Devri Yapıları, Bozok Sancağı ve Yozgat Tarihi (Yozgat İli Türk Mimarisi), Tüm Yönleri ile Çapanoğulları ve Eserleri, Türk Kültüründe Taşlar, Osmanlı İmparatorluğu Saat Kuleleri adlı kitaplarını yazan Hakkı Acun ayrıca Türk Sanatı alanında çok sayıda ortak kitap, kitapta bölüm, makale, ulusal veya uluslararası kongre ve sempozyumda bildiri, ansiklopedi maddesi yazdı ve çeşitli il envanteri çalışmalarında yer aldı. Anadolu Selçuklu Dönemi Kervansarayları, ARIŞ Dergisi, Türk Kültür Varlıkları Envanteri, Manisa İlçeleri adlı yayınlara editörlük yaptı.

F.14- Hakkı Acun'un yayınlardan bazıları

Prof. Dr. Hakkı Acun, 1976 yılında asistan olarak başladığı akademik hayatı boyunca yayınlarında monografik araştırmalarla birlikte cami, mescit, namazgah, mevlevihane, medrese, türbe, han, saray, konak, darphane, hamam, köprü, çeşme ve saat kulesi gibi Anadolu Türk Mimarisine yönelik araştırma ve incelemelere ağırlık verdiği, ancak bunların yanı sıra kapı tokmakları, çeşme lüleleri, kaseler, halıcılık ve kendisiyle özdeşleştiğini düşündüğümüz Türk kültüründe taşlar olmak üzere Türk sanatının çok farklı alanlarının aydınlatılmasına yönelik incelemelerin de yapıldığı görülmektedir. Acun, bilhassa saat kuleleri, bekar hamamları ve Türk kültüründe taşlar gibi bilinmeyen veya az bilinen konulara yönelmiş, böylece mimari değerlerimizle birlikte mevcut farklı kültürel varlıklarımıza da ışık tutmuş, Türk Sanatı çalışmalarına bilimsel nitelikte anlamlı yenilikler kazandırmıştır.

Kültür ve Turizm Bakanlığı, Antalya Bölgesi Kültür ve Tabiat Varlıkları'nı Koruma Kurulu Üyeliği (2003-2006) ile Unesco'nun Kültürel Miras İhtisas Komitesi'nin üyeliğini (2006-2010); Uluslararası Türk Sanatları Ulusal Komite Üyeliğini (2005-); Cumhurbaşkanlığı Köşkü Atatürk Müzesi Bilim Kurulu Üyeliği ve Danışmanlığını (2009-2014) yaptı. 500 lisans, 40 Yüksek Lisans ve 20 Doktora tezi yaptı.

Türk Mimarisi ve Sanatı'na yapmış olduğu katkılar nedeniyle ulusal ve ikisi yurt dışından olmak üzere 4 uluslararası ödül aldı. Ayrıca 2015 Yılı Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından *Kültür ve Sanat Büyük Ödülü*'ne layık görüldü. 2006 yılından ölümüne kadar Ankara Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Başkan Yardımcılığı; 2010 yılından ölümüne kadar da TBMM Milli Saraylar Bilim ve Değerlendirme Kurulu üyeliğini yürüttü.

F. 15-16- Hakkı Acun, Eşi Aytaç Acun, Kızı Melike ve oğlu Oğuzhan Acun

Evli ve üç çocuk babası olan Prof. Dr. Hakkı Acun, aile konusunda çok hassastır. Her yıl 15 Ağustos'ta aile üyelerini bir araya toplamak için geldiği baba ocağında 12 Ağustos 2018 tarihinde doğum yeri ve memleketi Yozgat'taki evinde vefat etti. Sevgili Hocamız ailesi, meslektaşları, arkadaşları, öğrencileri ve Yozgatlı hemşerileri tarafından son yolculuğuna uğurlanarak, 14 Ağustos 2018'de Sarıtopraklık Mezarlığı'na defnedildi.

KAYNAKÇA

Çal, H., "Prof. Dr. Hakkı Acun'un Hayatı Ve Bilimsel Kişiliği", **Selçuklu Medeniyeti Araştırmaları Dergisi**, S.3, 2018, s.435-438.

Çerkez, M., "Prof. Dr. Hakkı Acun'un Hayatı Ve Bilimsel Kişiliği", **Turkish Studies**, S. 9/10, 2014, s. I-XXXI.